

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

In Qvo Agitur Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatiſ, eorumque
Ministerijs - In septem Tractatus distributus ...

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1629

§. II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

libus celebraturus diuina mysteria, corpus induit pretiosis ac splendidis vestibus: multò magis erit rationi consentaneum, vt pretiosis hinc virtutum vestimentis exornet animam: vt ita Dei oculis placeat, & hominibus, bona eius opera cernentibus.

4
i. Pars. Pa-
stor. c. 11.

DE NIQVE iubet Christus Episcopum *collyrio inungere oculos, vt videat*, & ita curetur à cæcitate, qua laborat. Collyrium hoc air SANCTVS GREGORIVS esse meditationem verborum Dei, & executione operum, ad que illa instigent, & nominatim ad mortificationem passionum. Attenta enim hæc consideratio, instituta purâ intentione ac desiderio inueniendi veritatem, quæ ad proprium remedium maxime confert: illustrat oculos animæ, vt videat ac penetret, quod antea tanquam cæcus videre non poterat. Primum enim deprehendit suam paupertatem, nuditatem, ac miseriam; & agnoscit cæcitate, qua laborabat; afficitur pudore, atque ideò sese demittit & humiliat. Ac propterea dixit RUPERTVS: humilitatem esse collyrium quod remouet nubesculas ex oculis, sicut h lutum quo Christus Dominus noster visum reddidit cæco nato.

in c. 3 Apoc.

h. Ioan. 9. 6.

i Tobie 11
13.

Additque idem RICHARDVS: collyrium esse amaritudinem & hietum pœnitentiæ, quæ lacrymis purgat humorem peccatorum, ac passionem, reddiditque oculos claros ac perspicuos sicut i felilius piscis, quo Tobias leniuit oculos Patris sui, & eius cæcitas fuit curata. Sed tam humilitas, quàm pœnitentia oriuntur ex meditatione ignem hunc excitante, & nominatim cognitionis sui ipsius, & Christi Redemptoris nostri, & laborum ac cruciatuum, quos in sua passione pro nostris peccatis sustinuit. Cuius fel & acetum, & reliquæ acerbitates si per meditationem applicentur oculis spiritus, illos clarificant, & ab eis remouent trabem superbiæ & vanitatis tumorem: quia adferunt pudorem ob præcedentem tepiditatem; & maiorem addunt animum, adferuenter in posterum agendum. Propterea enim Propheta nomine huius Domini dixit: k recordare paupertatis, & transgressionis meæ, absint hij & fellis, & mox responder: memoria memor ero, & tabesceat in me anima mea, hæc recolens in corde meo. Ideo sperabo, in Deum meum, à quo veniet mihi auxilium.

k Thren. 3.
19.

§ II.

5
S E D ne silentio prætereamus admirandum modum corripitiositatepidos, & alios peccatores, quem CHRISTVS DOMINVS NOSTER hoc loco nos docuit. Primum enim aperuit huic EPISCOPO eius defectus distinctè & ordine suo, dicens ei quàm falsam de se haberet opinionem, cum existimaret

se diuitem esse, cùm reuera pauper esset, miser, nudus, ac cæcus. Et mox applicare cepit blandè & suauius remedia, eius infirmitati accommodata. Nam contra paupertatem inuitat eum, vt aurum ab ipso petat; contra tepiditatis miseriam, inuitat illum ardore ignis & feruoris; contra nuditatem, offert illi vestimenta candida; & contra cæcitatem, suadet collyrio optimo uti. Vt ex hoc Prælati discant modum, quo subditorum suorum vitia curent, eosque cortigant. *Primum*, instar peritorum Medicorum curent morbos, eorumque radices benè agnoscere: & mox eas aperiant infirmo, vt in eo excitetur desiderium, sanitatis, ad id eum suauius allicendo: morbi enim spiritus, nisi voluntate & consensu peccatoris curari non possunt. Idè enim dixit Sanctus Augustinus: *qui creauit te sine te, non sanctificabit te sine te*. Postea applicanda sunt medicamenta restituendæ sanitati accommodata: alioquin non erunt ad rem: collyrium enim, quod est oculorum medicamentum, non erit vni ad morbum auxilium. Ac propterea dicit SANCTVS BASILIYVS: Prælatus & Superiorem debere esse sicut medicum, & infirmarium: qui multis vulneratis medentur, & ipsa vlcera expurgant: & pro natura vniuersusque mali, remedia eis adhibent accommodata. Vt autem infirmus oblatum remedium, etiamsi acerbum, libenter accipiet: oportet ei persuadere: quòd merè applicetur ob ipsius sancti aatem, & vtilitatem; nullo autem modo ex aliquo odio, aut animi auersione.

Et hoc est *Sextum*, quod CHRISTVS DOMINVS NOSTER huic Episcopo dixit illis verbis: a *Ego quos amo, arguo, & castigo*, quasi diceres: quæcunque tibi dico, quod te exhortor, quod minor, & penæ ac molestiæ, quas in tuis socijs animaduertis, credas omnia oriri ex amore, quo te & illos prosequor. Desidero enim vestrum bonum, & vt tandem finem consequamini ad quem vos creauit, & redemi. Quos verò odi; ac propter eorum peccata deserere volo, eos tanquam desperatos ægrotos relinquo, & potius illis dico, quod olim dixeram Israeli: b *non irascar amplius contra te, auferetur Zelus meus à te*. c *Populus meus non audiuit vocem meam: & Israël non intendit mihi*. Et ideo dimisi eos: secundum desideria cordis eorum, & ita ibunt in adinventionibus suis, d *quia tradidit illos Deus in reprobum sensum*.

POSTEA tamen omnia simul luent, quæ suis peccatis sunt promeriti. Quos tamen amore paterno diligo, reprehendo eorū vitia, eosque arguo vt erroris eos conuincā; & temporalibus malis afficiā: vt sic disponantur ad

recipi-

Serm. 15. de
verb. Apost.

Regula. 30.

a Apoc. 3. 19

b Ezech.
16. 42.
c Psal. 80. 12
d Rom. 1. 28

recipienda spiritualia, quibus carent. His oculis & hoc spiritu respiciunt sancti reprehensiones & pœnas, quas mittit illis Deus. Et aduentes eas prouenire ab amore ipsius, & in bonum proprium; non solum non indignantur, sed etiam eas desiderant, dicentes cum sancto Iob: *e Quis datur mihi, ut quis capiat, ipse me conterat: soluat manum suam & succidat me?* Nam (ut S. Gregorius explicat) cū Creator noster nō in eo ostendit suum erga nos amorem, quod aduersa nobis mittat: est quasi manum haberet ligatā ad vitia nostra puniēda: tunc autem manum suam soluit, cū facit, quod in nostrum bonum dēsiderat. Ac propterea Sanctus Iob addidit: *haec mihi sit consolatio ut affligens me dolore, non parcat.* Quasi dixerit: quia parcat aliquibus in hac vita, ut eos puniat in futura: opto ego, ut me hic puniat ac premat, ut in æternū parcat. Ex quo etiā discere possunt Prælati: quantā curā adhibere debeant & cautelā, ut subditi intelligant: ipsorum reprehensiones, & castigationes non otiri ex vindicta: sed ex charitate & amore quo illos prosequuntur: quasi parentes qui filios castigant, sicut Apostolus ait Deū facere: *f quem enim diligit Dominus castigat: flagellat autem omnem filium quem recipit.*

e Iob. 6. 9
Lib. 7. Moral. c. 7.

f Heb. 12. 13

7

SE D vltterius progrediuntur monita Saluatoris datū Episcopo huic tepido, cū dicit. *emulare*: quo verbo aliud etiam remedium contra tepiditatem accommodatum applicat. Nec tamen exprimit materiam emulationis: ut sic intelligat eam debere esse generalem, ad ea omnia, quæ sunt perfecta eius materia. Primum igitur emulare debet, magnitūque zelum adhibere, ut ex malo suo statu ac tepiditate recedens, in virtutibus proficiat: cōtendendo semper excellentiores acquirere. Quemadmodum dixit Apostolus: *g emulamini charismata meliora.* Et adhuc excellentiorem viam vobis demonstro, scilicet feruentis charitatis: cuius rei causā Christus D. premiserat, ut Episcopus hic emeret ab ipso aurum optimum signatum & probatum, & indueret vestimenta, non qualiacunque sed valde candida & preciosa. Deinde emulari debet Sanctos feruentes: imitando eos, ut idem Apostolus dixit: *h in bono semper*; feruore, quem illi habent. Ac propterea Christus inter epistolas, quas scripsit ad tepidos, etiam inseruit, quas dedit ad feruentes: ut sanctam concipiant iuuiam virtutum eorum, & gratiarum ac fauorum ipsius Dei, quos propter illas ab eo accipiunt. Tertio habere debet zelum boni, & vtilitatis suorum subditorum, se ipsum excitans, ad eam procurandam omnibus quibus poterit modis. Cum enim incumbat ipsi cura aliorum: nō satis est, quod proprium tantum bonum zelet, nisi etiam attendat ac zelet aliorum bonū. Qui igitur in vtroque fuit tepidus, debet in vtroque esse feruens. Ac denique exhortatur ad zelū & emulationē in applicandis remediis, & cōsiliis amplectendis, quæ illi tradidit. Quasi dixerit: ne in tua tepiditate persistas, expectas

g 1. Cor. 12. 31

h Gr. 4. 18.

vt te omnino euomam ex ore meo; sed concipe sanctum quoddam odium contra te ipsum, & vitia tua; & manum statim admoue ad ea abijcienda.

SED quoniam malorum nostrorum remedium incipit à pœnitentia: addit octauum documentum: *age pœnitentiam*, & non qualemcunque, sed perfectam magno zelo contra peccata tua: procurando, vt Contritio, Confessio, & Satisfactio sit ex omni parte plena. Ne autem spem amitteret veniam obtinendi ob multitudinem suorum peccatorum; aut præterderet excusationem, quasi non sufficerent ipsi vires ad pœnitentiam agendam, simul addit: *Ecce sto ad ostium & pulso, si quis audierit vocem meam, & aperuerit mihi ianuam, intrabo ad illum, & cœnabo cum illo, & ipse mecum.* quasi illi dixerit: etsi tu me ex corde & anima tua expuleris: sum tamen ego ad eò bonus, vt optem ad eam redire. quare scito, me ad ostium esse, meisque inspirationibus pulsare, monendo, & prouocando te, vt de improba tua vita doleas, ac de emendanda, & perficienda cogites. Itaque non ego ex parte mea deero, quin per gratiam & charitatem meam ingrediatur animam tuam: siquidem præuenio te, & moneo, ac peto, vt mihi aperias, & assensaris ei, quod meæ inspirationis vox tibi insinuat. Quod si mihi aperueris, non solum te non euomam aut reijciam à me: sed potius assidebo tecum ad cœnam, sicut solet aliquis amicus cum adtero assidere. Ego cœnabo tecum, & tu mecum: ego affectus tuos contritionis, & bona proposita, actusque amoris tui comedam: quos mihi offeres, teque immittam in viscera mea, vt mecum sis per gratiam, & charitatem vnitus intima amoris vnitione: tu autem comedes dulcedines & fauores quos tibi proponam & exhibebo cum magna tranquillitate & securitate tuæ conscientia, quam post feruentem pœnitentiam senties. Hoc autem conuiuium non prandium appellauit, sed *cœnam*: quæ fit nocte: cum solet hospes in hospitio pernoctare. Vt intelligat, quòd, quantum in se est ita animam ingrediatur, vt desideret in ea permanere toto tempore huius vitæ; & postea eandem admittere ad cœnam æternæ gloriæ. Iuxta illud quod ipse dixit suis Discipulis: quod *in æternus Pater alium Paracletum daturus esset eis, vt maneret cum eis in æternum.* In quo ostendit infinitam suam charitatem erga peccatores; quibus (vt primo Tomo est dictum) spem facit, quòd eorum peccata non poterunt impedire, quò minus ipse arctam cum eis familiaritatem ineat.

Ex his discere etiam debent Prælati modum corrigendi, & puniendi reos: concludentes scilicet reprehensionem cum spe veniæ, ac significantes: quod si se emendauerint, licebit eis ad antiquum locum & honorem redire. Sunt enim aliqui ad eò pusillanimes; vt existiment: si semel in grauem aliquam culpam lapsi fuerint; ac propterea opinionem apud supe-

1 Ioan. 4.
16.
Tract. 1. c.
18. §. 36

riores amiserint: se nunquam amplius eandem recuperaturos, quæ occasio esse potest vt in extremam deueniant desperationem, & sic omnino pereant. Quare si Prælati verbis suis, & modo agendi huius cogitationis & persuasionis occasionem præberent, essent verè rei coram Deo, & crudeles in suos subditos: quorum peccata facerent apud se quasi irremissibilia, & lapsus ipsos irreparabiles. Cum autem in oculis Dei non sint peccata talia: æquum est, vt nec Prælati ostendant in suis esse talia. Et tali modo reprehendant, puniantque reos, etiam dignos, qui omnino euomantur, & ex tali communitate pellantur: vt non eos in desperationem adducant, & ipsimet nouam præbeant occasionem, vt citius euomantur: sed potius cū reprehensione spem coniungant veniæ: certos illos reddendo, quòd si veram egerint pœnitentiam, & vitam emendauerint, admittendi sint ad pristinam suam dignitatem: sicut filius prodigus fuit à suo parente exceptus, & in locum suum restitutus. Et sicut hic Episcopus ad eò blandè & suauiter inuitatus est, & rogatus, vt ad mentem rediens pœnitentiam ageret: nam Christus ostendebat se paratum ad illum intrare, & cum illo cœnare.

10.

DE NI QVE Epistolam suam Christus concludit, dicens: qui vicerit, dabo ei sedere mecum in throno meo, sicut & ego vici, & sedi cum Patre meo in throno eius. Quibus verbis omnibus loquitur, & animum addit peccatoribus: nullus, inquit, propterea animum abijciat, quod fuerit victus à Demone, & carne sua: sed redeat iterum ad pugnam contra hostes suos: si enim eos vicerit, & constans in victoria fuerit: sedem ego illi in regno meo dabo, vt mecum regnet, sicut ego regno cum Patre meo: eò quòd in hac vita pugnans hostes vicerim. Et quemadmodum dixi, quod qui vicerit, & edet ac bibet super mensam meam in regno meo, & vescetur eiusdem cibus quibus ego, clara scilicet & aperta visione Diuinitatis meæ: ita etiam promittit, quod ponam illum in eodem throno, daboque illi, vt fruatur diuitijs ac thesauris regni, quod ego possideo: vt qui imitatus est me in pugna & victoria: particeps quoque sit gloriæ meæ in æternum, Amen.

Luc. 22.
29.

(..)

